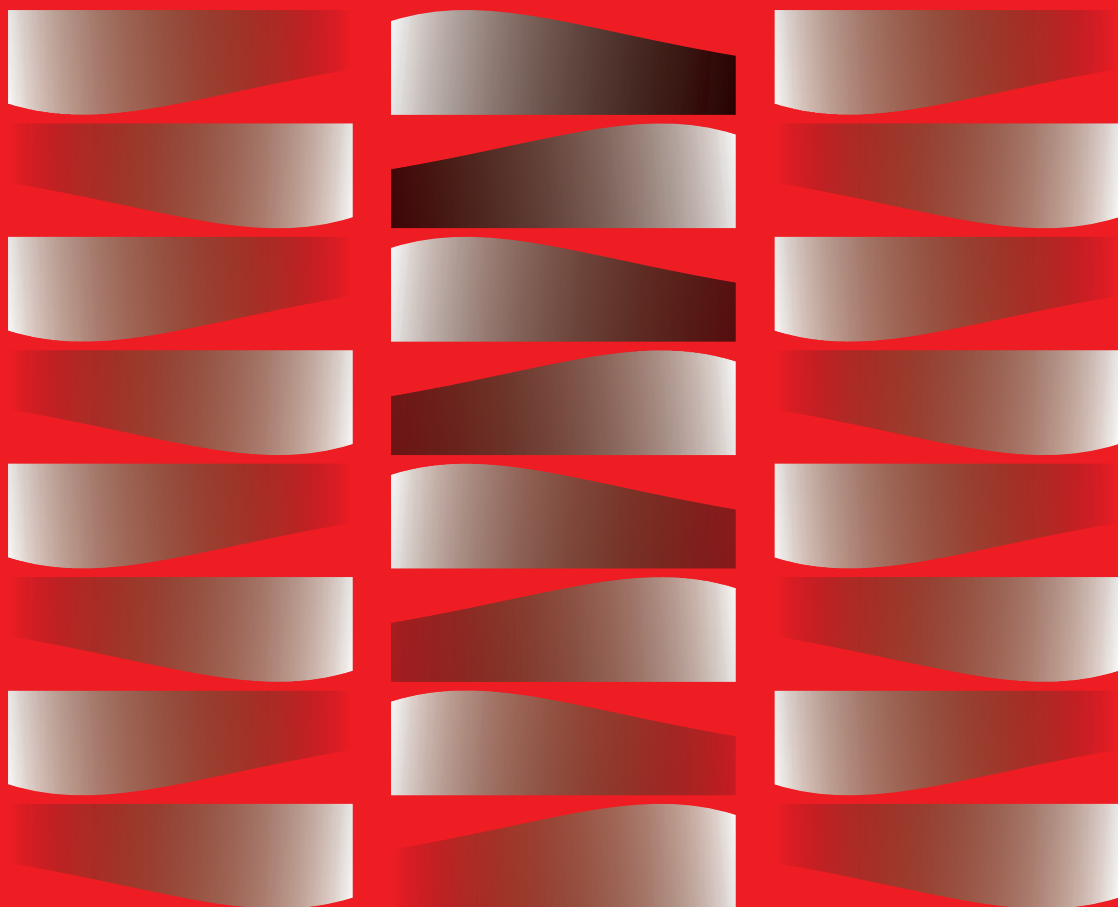

STUDIA SCIENTIFICA
FACULTATIS PAEDAGOGICAE
UNIVERSITAS CATHOLICA RUŽOMBEROK

/4/ 2024
ROČNÍK XXIII.

KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU

**STUDIA SCIENTIFICA
FACULTATIS PAEDAGOGICAE
UNIVERSITAS CATHOLICA RUŽOMBEROK**

Ružomberok 2024

**STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE
UNIVERSITAS CATHOLICA RUŽOMBEROK**

Vedecký recenzovaný časopis

Číslo 4, september 2024, ročník 23.

Vychádza 5-krát do roka.

Šéfredaktor:

prof. PaedDr. **Tomáš Jablonský**, PhD. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

Zástupca šéfredaktora:

prof. PhDr. **Ingrid Emmerová**, PhD. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

Medzinárodná redakčná rada:

prof. PaedDr. **Pavel Doulík**, PhD. – J. E. Purkyně University in Ústí nad Labem (Czech Republic)

prof. PaedDr. **Milan Ligoš**, CSc. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

prof. **Bart McGettrick** – Liverpool Hope University (United Kingdom)

prof. **Pradeep Kumar Misra**, PhD. – Chaudhary Charan Singh University, Meerut (India)

prof. PhDr. **Erich Petlák**, CSc. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

prof. PaedDr. **Elena Bendíková**, PhD. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

prof. PhDr. **Mária PISOŇOVÁ**, PhD. – Constantine the Philosopher University in Nitra (Slovakia)

prof. Dr. **József Bognár** – Eszterházy Károly Catholic University, Eger (Hungary)

prof. PhDr. **Mária Potočárová**, PhD. – Comenius University in Bratislava (Slovakia)

prof. PhDr. **Vladimír Klein**, PhD. – The University of Prešov (Slovakia)

prof. Dr. **Gabriella Pusztai**, D.Sc. habil – University of Debrecen (Hungary)

assoc. prof. **Miklós Bánhidí**, Ph.D. – Hungarian University of Sports Science, Budapest (Hungary)

prof. Dr. **Ricardo R. Uvinha**, Ph.D. – University of Sao Paulo (Brazil)

prof. PhDr. **Karel Rýdl**, CSc. – University of Pardubice (Czech Republic)

prof. **Juan Carlos Torre Puente** – Comillas Pontifical University in Madrid (Spain)

prof. PaedDr. **Milan Valenta**, PhD. – Palacký University Olomouc (Czech Republic)

prof. PhDr. **Míron Zelina**, DrSc. – DTI University in Dubnica nad Váhom (Slovakia)

prof. Dr hab. **Marian Nowak** – Catholic University of Lublin (Poland)

doc. PaedDr. **Barbora Kováčová**, PhD. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

doc. PhDr. **Angela Almašiová**, PhD. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

dr hab. **Piotr Mazur** – The University College of Applied Sciences in Chelm (Poland)

doc. PaedDr. PhDr. **Miroslav Gejdoš**, PhD. – Catholic University in Ružomberok (Slovakia)

doc. PhDr. **Albín Škoviera**, PhD. – University of Pardubice (Czech Republic)

Za jazykovú a štylistickú úroveň príspevkov zodpovedajú ich autori.

Výkonný redaktor: PaedDr. Ján Gera, PhD.

Obálka: doc. akad. mal. Pavol Rusko, ArtD.

EV 4416/11

Časopis je indexovaný v databáze ERIH PLUS

(European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences).

Časopis je zaregistrovaný v medzinárodnej databáze CEEOL
(Central and Eastern European Online Library).

Katolícka univerzita v Ružomberku

© VERBUM – vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku

Hrabovská cesta 5512/1A, 034 01 Ružomberok

IČO: 37-801-279

ISSN 1336-2232

Obsah

Predhovor

Patricia Biarincová.....7

Kněz, muzikolog, sbormistr a pedagog Dobroslav Orel (1870–1942) a jím využívané intonační metody při sbormistrovské práci

Kateřina Andršová 9

Významy, podoby a důvody v tvorbě vybraných osobností vizuálního umenia na Slovensku a v Česku

Xénia Bergerová 17

Proces premeny krajiny – stratená krajina

Patricia Biarincová, Rastislav Biarinec.....25

Interpretácia výtvarného diela prostredníctvom média telo

Patricia Biarincová.....34

Duševné zdravie a výchovný potenciál výtvarného umenia v pregraduálnej príprave študentov

Tatiana Bilančíková 43

Umění jako nástroj sociální mobility

Alois Daněk.....54

Úvod do indiánskej hudby v Spojených štátoch amerických

David di Fiore 59

Média a audiovize ve výtvarné výchově

Petra Filipová.....69

Štefan Németh-Šamorínsky a jeho organová tvorba

Kristína Gabčová.....75

Test hudebních schopností u dětí Královéhradeckého dětského sboru se zaměřením na intonační dovednosti

Ludmila Kroupová, Jiří Skopal 83

Hudba a región: edukačný výskum v základných školách Žilinského kraja

Martina Krušinská – Michaela Holešová.....92

Obsahová analýza testov školskej pripravenosti žiaka na výučbu písania

Kamila Lopuchová.....100

Ako využiť potenciál gregoriánskeho chorálu na hodinách hudobnej výchovy?	
Kristína Magátová.....	107
Univerzitný komorný orchester Mladost' a 15 rokov jeho pôsobenia	
Pavel Martinka.....	115
Lukáš Borzík – klavírna tvorba	
Miriam Matejová.....	122
Proces tvorby výtvarného artefaktu v súčasnej výtvarnej edukácii na primárnom stupni	
Iveta Polák Čuchtová.....	127
Vokálno-intonačné aktivity v kurikule hudobnej výchovy na 1. stupni ZŠ	
Martina Procházková.....	136
Vplyv slovenského konceptuálneho umenia na tvorbu študentov	
Miroslava Repiská.....	144
Positíva a negatíva vyučovania v zahraničí	
Pavol Rusko.....	150
Sborovým zpěvem k regionálním pramenům a etnické různorodosti hudby	
Silvie Schmuckerová.....	154
Médium digitálneho obrazu v tvorivých prístupoch študentov výtvarnej edukácie	
Anabela Sládek.....	160
Kulturní rozdíly a jejich vliv na pojetí tvořivosti u studentů výtvarného oboru: Výzkumná studie založená na umění	
Kateřina Štěpánková.....	168
Postavenie výtvarnej výchovy vo všeobecnom vzdelávaní na základnej škole	
Daniela Valachová.....	178
Teoretické východiská odstraňovania nepresnej intonácie u mužských hlasov	
Miriam Žiarna.....	187

Contents

Preface

Patricia Biarincová 8

Priest, Musicologist, Choirmaster and Pedagogue Dobroslav Orel (1870 1942) and the Intonation Methods He Used in his Choirmastering

Kateřina Andrřov 9

The Meanings, Forms and Reasons in the Work of Selected Artists of Visual Art in Slovakia and in the Czech Republic

Xenia Bergerov 17

The Process of Landscape Transformation – Lost Landscape

Patricia Biarincov, Rastislav Biarinec 25

Interpretation of a Work of Art through the Medium of the Body

Patricia Biarincov 34

Mental Health and the Educational Potential of Visual Arts in the Undergraduate Preparation of Students

Tatiana Bilanikov 43

Art as an Instrument of Social Mobility

Alois Danek 54

An Introduction to Indigenous Music in the United States of America

David di Fiore 59

Media and Audiovision in Art Education

Petra Filipov 69

řtefan Nemeth-řamorinsky and His Organ Works

Kristina Gabcov 75

The Test of Musical Abilities Among Children of the Children's Choir from Hradec Krlove with a Focus on Their Intonational Skills

Ludmila Kroupov, Jiř Skopal 83

Music and Region: Educational Research in Primary Schools of the řilina Region

Martina Kruřinsk – Michaela Holeřov 92

Content Analysis of School Readiness Tests for Teaching Writing

Kamila Lopuchov 100

How to Use the Potential of Gregorian Chant in Music Education?	
Kristína Magátová.....	107
University Chamber Orchestra Mladost' and 15 Years of Its Existence	
Pavel Martinka.....	115
Lukáš Borzík – Piano Works	
Miriam Matejová.....	122
The Process of Artifact Creation in Contemporary Art Education at the Primary Level	
Iveta Polák Čuchtová.....	127
Vocal-Intonation Activities in the Curriculum of Primary School Music Lessons	
Martina Procházková.....	136
The Influence of Slovak Conceptual Art for the Creation of Students	
Miroslava Repiská.....	144
Positives and negatives of teaching abroad	
Pavol Rusko.....	150
Choral Singing to Regional Sources and the Ethnic Diversity of Music	
Silvie Schmuckerová.....	154
Digital Image as a Medium for the Creative Approaches of Art Education Students	
Anabela Sládek.....	160
Cultural differences and their influence on art students' conceptions of creativity: an art-based research study	
Kateřina Štěpánková.....	168
The Position of Art Education in General Education at Primary School	
Daniela Valachová.....	178
Theoretical Background of Removing the Inaccurate Intonation in the Male Voices	
Miriam Žiarna.....	187

DOI: <https://doi.org/10.54937/ssf.2024.23.4.115-121>

Univerzitný komorný orchester Mladosť a 15 rokov jeho pôsobenia

University Chamber Orchestra Mladosť and 15 Years of Its Existence

Pavel Martinka

Abstract

The contribution brings a view in existence of University chamber orchestra Mladosť by Faculty of Education of Matej Bel University in Banská Bystrica in the period of last 15 years also earlier instrumental music production in academic area of Banská Bystrica.

Keywords: University chamber orchestra Mladosť. Orchestra. Collective music making. Music education. Matej Bel University in Banská Bystrica.

Úvod

Univerzitný komorný orchester Mladosť je reprezentačné umelecké teleso Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Toto teleso kontinuálne pôsobí pri Pedagogickej fakulte UMB od r. 2008. História súborovej hry vo vysokoškolskom prostredí v Banskej Bystrici však siaha oveľa ďalej.

Eduard Gábor, Alexander Melicher, Tibor Sedlický, Dezider Strmeň, Anna Dobrotová, Jozef Pantlík, Vladimír Gajdoš, Igor Tvrdoň, Milan Pazúrik, Margita Gromová. To sú osobnosti, ktoré sa zaslúžili o založenie, chod a rozvoj orchestra od školského roku 1959/1960. Už prvé desaťročie bolo obdobím získania viacerých umeleckých ocenení. V r. 1971 vzniká celofakultný Vysokoškolský súbor Mladosť, ktorý pôsobí do súčasnosti a dodnes táto značka zahŕňa spevácky zbor, folklórny súbor a komorný orchester. V roku 1985 orchester ukončil svoju verejnú činnosť a súborová hra sa stala len predmetom hudobného vzdelávania s minimálnym presahom na verejnosť prostredníctvom koncertných vystúpení (Kronika UKO Mladosť).

Orchester v súčasnej podobe vznikol prirodzeným vyústením akreditovania študijného programu Školské hudobné súbory a pôvodne jeho členmi boli študenti Katedry hudby Fakulty Humanitných vied, neskôr študenti Katedry hudobnej výchovy a Katedry hudobnej kultúry Pedagogickej fakulty UMB spolu s priateľmi z externého prostredia. Od r. 2022, fungovanie orchestra zabezpečuje Centrum umenia a kultúry pri Pedagogickej fakulte

UMB, ako nástupnícke pracovisko Katedry hudobnej a Katedry výtvarnej kultúry.

Počiatky orchestra v dnešnej podobe, siahajú do rokov 2007-2008, kedy sa pod vedením Pavla Tužinského začalo konštituovať niekoľko menších inštrumentálnych komorných zoskupení, ktoré sa pod jeho taktovkou vyformovali do komorného orchestra (Kronika UKO Mladost').

Od vzniku orchestra teleso spolu s jeho vedením ašpirovalo na napĺňanie najvyšších umeleckých cieľov. V počiatkoch sa repertoár telesa zameriaval širokospektrálne na rôzne žánre hudby s orientáciou na výber perál klasickej hudby atraktívnych tak pre študentov ako i pre poslucháčov s rozmerom vízie didaktickej aplikácie nadobudnutých zručností členov v budúcej každodennej edukačnej praxi.

Repertoárové portfólio orchestra pozostáva zo 4 celkov: staršia slovenská hudba, hudba inšpirovaná folklórom, duchovná hudba a autorská hudobná produkcia Pavla Martinku.

Za posledných 15 rokov orchester naštudoval 71 skladieb, z ktorých 29 bolo uvedených vo svetovej premiére. To sa udialo počas 60 zdokumentovaných hudobných produkcií a pričínilo sa o to 97 evidovaných členov (Kronika UKO Mladost').

Orchester a jeho koncepcia

Počiatky orchestra vo formácii pôsobiacej v dnešnej podobe, siahajú do rokov 2007-2008, kedy sa na základe konštituovaného študijného programu Školské hudobné súbory¹ i požiadaviek študentov a vnútornej motivácie okrem vokálnej hudobnej produkcie aj na sebarealizáciu v oblasti inštrumentálnej hudby začalo konštituovať pod vedením doc. Pavla Tužinského niekoľko menších inštrumentálnych komorných zoskupení pod spoločným názvom NON vzniknúcim z poetiky vtedajšej členky katedry prof. Evy Langsteinovej. Tieto zoskupenia od svojich počiatkov účinkovali na verejných i interných koncertoch organizovaných Katedrou hudby Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela a ďalších univerzitných podujatiach.

---

¹ Program vznikol z iniciatívy doc. Libora Fridmana. Bol to jediný študijný program v rámci Slovenskej a Českej republiky, ktorý pripravoval budúcich pedagógov hudobného umenia zameraných na realizáciu hudobných súborov všetkých štýlových a žánrových zameraní, predovšetkým v prostredí všeobecno-vzdelávacích škôl primárneho, sekundárneho ale i terciárneho stupňa vzdelávania.

Toto obdobie trvalo od vzniku až do roku 2015, kedy sa pod vedením Pavla Martinku začal výber repertoáru orientovať na diela slovenskej alebo slovacikálnej hudby².

Vedenie orchestra si kladie za cieľ naštudovať a prezentovať diela slovenskej hudby od najstarších čias až po súčasnosť. Pri štúdiu diel nasledujeme pramenný materiál z obdobia renesancie (napr. Piesne Jána Sylvána), baroka (napr. Pestrý zborník, Vietorisova tabulatúra, Uhrovská zbierka a i.), diel slovenského klasicizmu (Ján Matejovič, Anton Zimmermann a i.), romantizmu, 20. storočia i súčasnosti (diela skladateľov okruhu Banskej Bystrice i ďalších). Zmyslom prezentácie pamiatok slovenskej hudby nie je len oživiť „tichú“ hudobnú minulosť, ale poukázať na nemiznúcu komunikačnú schopnosť daných diel a živosť/životaschopnosť tak výsledných diel ako zdrojového materiálu odkazujúceho na národný historický pôvod historicko-kultúrnych konštruktov zhmotnených v hudobnom materiáli.

Jedným z poslání orchestra je i edukačný rozmer. Okrem toho, že orchester vychováva a vzdeláva svojich členov, snaží sa sprístupňovať širokej verejnosti národné hudobné dedičstvo v jeho zvukovej podobe i s adekvátnym slovným uvedením jednotlivých diel a ich zasadenia do širšieho historicko-kultúrneho kontextu. Tak sa orchester podieľa na zvyšovaní hudobnej kultúry spoločnosti v čo najvyššej kvalite.

Logo orchestra

Z popudu Martina Urbana v čase upevňovania formácie orchestra v súčasnej podobe vzišla i myšlienka pre tvorbu loga orchestra. Martin Urban túto úlohu zveril v rámci medzikatedrovej spolupráce do rúk študentky Katedry výtvarnej kultúry Bernadety Ťažárovej, ktorá po intenzívnych konzultáciách vytvorila logo orchestra. Stalo sa tak v r. 2015.

---

² Slovacikálna hudba – súbor hudobných artefaktov, ktoré majú priamy súvis so Slovenskom a Slovákov:

1. autorské slovacikum – slovenský autor diela bez ohľadu na miesto vydania a obsah.
  - a. Autor má slovenský pôvod.
  - b. Autor žil na území Slovenska
2. jazykové slovacikum – dielo obsahujúce slovenské texty (incipity a pod.)
3. obsahové slovacikum – hudobný materiál týkajúci sa Slovenska a Slovákov (hudobné spracovanie ľudových tém, tém starších diel slovenskej proveniencie)
4. teritoriálne slovacikum – miesto vzniku, vydania alebo dochovania prameňa je územie Slovenska

Koruhvy

Okrem loga vyvstala i otázka ďalších znakov, ktoré by patrične tematicky korešpondovali s filozofiou a koncepciou orchestra. Návrh obsahoval 6 kusov koruhiev, z ktorých každá nesie odlišný symbol. Dve obsahujú logo orchestra v odlišnom farebnom vyhotovení. Dve sú venované patrónke hudobníkov, sv. Cecílii. Obsahujú medailón s jej vyobrazením a modlitbu v latinskej a slovenskej verzii. Keďže orchester je reprezentačné teleso Univerzity Mateja Bela, jedna koruhva nesie logo UMB s vyobrazením Mateja Bela a mottom univerzity, druhá nesie logo Pedagogickej fakulty, ako domovskej fakulty orchestra.

Musica Jubilatica

3.12.2023 orchester pripravil výročný koncert, kde odznel výber skladieb z predchádzajúceho obdobia i skladby nové – inšpirované minulosťou s hodnotovým odkazom pre budúcnosť. Veríme, že nielen pre budúcnosť orchestra.

Oratio Neosoliensis Pavla Martinku je postavená na téme ľudovej piesne *V Bistrici na rínku*, ktorá je podporená minimalistickým kánonickým sprievodom.

Sinfonia Adventi je inšpirovaná pompéznym barokom. Hlavnými témami sú tance z Melodiaria Anny Szirmay-Keczerovej z 18. stor. Autorom je Pavel Martinka.

Pulchritudo – skladba inšpirovaná témou tanca Pulcher z Uhrovskej zbierky piesní a tancov z r. 1730 zrekonštruovaná s využitím polyfónnej faktúry. Z tejto zbierky čerpala inšpiráciu i 4-časťová **Patientia**, ktorá spracúva tému i v nepárnom takte tzv. Proportia. Adagio je prepracovanou verziou tanca, ktorá anticipuje typický barokový materiál dobových tancov, tzv. Fóliách. Z Uhrovskej zbierky vychádza i **K sobášu nôta**, ktorá nám pripomína dobovú šľachtickú obradovú hudobnú kultúru. Rekonštrukcie týchto tancov sa nesú v neobarokovom slohu kompozičným jazykom P. Martinku.

Sinfonia je dielom trnavského skladateľa – Jána Matejoviča, súčasníka Márie Terézie. Pôvodne bola napísaná pre 3 nástroje, o čom svedčí i jej pôvodné meno – Sinfonia a3.

Banskobystrický pochod skomponoval v r. 1798 (225. výročie) banskobystrický skladateľ, regenschori a trubač Anton Julius Hiray (1770 – 1842) pri príležitosti návštevy uhorského miestodržiteľa. Pôvodná skladba je určená pre 6 dychových nástrojov.

Predohra k opere Detvan. V tomto roku si pripomíname 170. výročie vydania básne Andreja Sládkoviča – Detvan. Toto dielo sa rozhodol hudobne spracovať Viliam Figuš-Bystrý počas svojho pôsobenia vo Zvolenskej Slatine. Opera bola prvýkrát uvedená v r. 1928 v Slovenskom národnom divadle v Bratislave. V predohre opery si môžete vypočuť všetky témy, ktoré reprezentujú hlavné postavy – Martina, Helenu, Ďura, kráľa Matiaša a motív prsteňa. Inštrumentácia: P. Martinka

Buďte svorní! Tento rok si pripomíname i 120. výročie narodenia a 30. výročie úmrtia národného umelca Eugena Suchoňa (1908 – 1993), autora prvej slovenskej národnej opery Krútnava. Odkaz jeho diela je neustále živý a UKO hrá úryvkovú fantáziu na témy z opery Svätopluk z 1. dejstva. Fantázia P. Martinku končí témou Svätoplukovho odkazu: „Buďte svorní na večný čas“ a chválospevom ľudu.

Bože čoś ráčil. Pieseň uvádzanú i ako velehradskú hymnu či slovenskú hymnu pre chrám skomponoval národný umelec Mikuláš Schneider –Trnavský (1881 – 1958), ktorého úmrtie si pripomíname i touto oslavnou piesňou. Text napísal Tichomír Milkín (1864 – 1920).

Koncert uzatvára Martinkova **Modlitba k sv. Cecílii, patrónke hudobníkov**, ktorá je vyobrazená i na koruhvách orchestra. Skladba odznieva po prvýkrát, v inštrumentálnej verzii. Na svoju premiéru s latinským textom pátra Juraja Pavlína Bajana (1721 – 1792) a slovenským textom Ljuby Makovickej (1921 – 2005) ešte čaká.

Záver

V predložennom príspevku sme uviedli stručný príbeh orchestra za uplynulých 15 rokov. Východiskom práce boli pramene k danému obdobiu, i k obdobiu predchádzajúcemu, ktoré mapujú inštrumentálnu hru v akademickom prostredí Banskej Bystrice až do 60. rokov 20. storočia. Táto časť si vyžadovala predovšetkým analýzu dostupných prameňov a metaliteratúry uložených v archíve Centra umenia a kultúry Pedagogickej fakulty UMB.

Hlavná časť práce sa však sústreďuje na obdobie posledných 15 rokov, kedy orchester nepretržite a kontinuálne pôsobí v akademickom prostredí Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Priblížili sme slovom i priloženým obrazovým materiálom jeho činnosť, počiatky jeho formácie i transformáciu v priebehu času.

Orchester, ako reprezentačné teleso UMB nesie v sebe okrem umeleckého i vedecký a edukačný rozmer o to viac, že pôsobí pri Pedagogickej fakulte univerzity. V dialektickej jednote vedeckej činnosti, umeleckej a pedagogickej interpretácie orchester ponúka svojou činnosťou platformu pre

záujemcov o muzicírovanie a taktiež svojím jedinečným repertoárom ponúka obecnstvu okrem umeleckého zážitku i zážitok z poznávania „tichej“ hudobnej minulosti Slovenska.

Bibliografia

- Červená, L. (2008). *Hudobná kultúra v Banskej Bystrici v rokoch 1945 – 2000*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta. ISBN 978-80-8083-646-7
- Encyklopédia osobností Českej a Slovenskej republiky. X.* (2022). London : British Publishing House LTD. ISBN 978-1-912100-22-4
- Fremal, K. eds. (1979). *Pamätnica pedagogickej fakulty 1954- 1979*. Banská Bystrica. Martin : Osveta.
- Fremal, K. eds. (1994). *Pamätnica vysokého školstva v Banskej Bystrici 1954-1994*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici.
- FRIC, M. eds. (1975). *20 rokov pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici 1954-1974*. Martin : Osveta.
- Jakubík, H. (2023). *Slavomíra Očenášová Štrbová. Personálna bibliografia*. Banská Bystrica : Verejná knižnica Mikuláša Kováča. ISBN 978-80-88783-68-8.
- Kološová, M. a kol. (2018). *Alexander Melicher a Vladimír Gajdoš. Osobnosti slovenskej hudobnej pedagogiky*. Banská Bystrica : Belianum, 2018. ISBN 978-80-557-1461-5.
- Kronika UKO Mladost'*. Rukopis, archív UKO.
- Kurbatova, N. (2018). MusicaNovantica. In. *Spravodajca UMB 4/2018*. Roč. 24 (4). s. 32-33. ISSN 1339-6749 Dostupné na internete: <https://anyflip.com/lpix/cdqk/>
- Lengová, J. Sv. Cecília, patrónka hudby a hudobníkov. In *Adoramus Te* 1/2002, Roč. 8 (1). ISSN 1335-3292.
- Lietava, J. eds. (1966). *10 rokov vysokoškolského učiteľského štúdia v Banskej Bystrici 1954-1964*. Banská Bystrica : Stredoslovenské vydavateľstvo..
- Martinka, P. (2019). 10 rokov Univerzitného komorného orchestra Mladost'. In *Ars et educatio V. : CD-zborník vedeckých príspevkov*. s. 34-38. - Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo KU, 2019. ISSN
- Martinka, P. (2020). Ave Maria pre miešaný zbor a komorný orchester. In *Aura musica : časopis pro sborovou tvorbu, hudební pedagogiku a hudební teorii : příspěvky zo 14. ročníka mezinárodního symposia Cantus choralis*. Ústí nad Labem, 14.-16.10.2019. Č. 12 (2020), s. 133-139. Ústí nad Labem : Univerzita Jana Evangelistu Purkyně v Ústí nad Labem : Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.
- Martuliak, P. a kol. *Dvadsaťročná Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*. Banská Bystrica : Trian, 2012. ISBN 978-80-89371-13-6 241 s.
- Otvorenie akademického roka 2019-2020. In *Spravodajca UMB 3/2019*. Roč 25. s. 6-8. ISSN 1339-6749 dostupné na: <https://anyflip.com/lpix/yveo/>

Strieborná Mladosť. In *Spravodajca UMB 2/2019*. Roč. 25. s. 50. ISSN 1339-6749. Dostupné na: <https://anyflip.com/lpix/nhdx/>

Univerzita Mateja Bela, tradície a perspektívy. (1999). Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 1999. ISBN 80-8055-248-7, 208s.

Višňovský, L. eds. (2004). *50 rokov vysokoškolského učiteľského vzdelávania v Banskej Bystrici a Pedagogická fakulta*. Banská Bystrica : Pedagogická fakulta. ISBN 80-8055-950-3.

Mgr. Pavel Martinka, PhD.

Centrum umenia a kultúry,

Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Ružová 13, 97411 Banská Bystrica

pavel.martinka@umb.sk

**Manuscript Submission Guidelines for:
STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE
UNIVERSITAS CATHOLICA RUŽOMBEROK**

Accepted contributions will be published after recommendation of at least two reviewers and after an evaluation of journal's Editorial Board.

Formatting your article:

Size B5 (18,2x25,7 cm)

Margins	top	3 cm
	bottom	3 cm
	left (outer edge)	3 cm
	right (inner edge)	3 cm

Font Times New Roman

Font Size: 11: Line spacing – 1.0 (simple)

Scope of a contribution: Maximum of 12 standard pages is recommended.

An article must contain the following items in their respective order: title, subtitle (if there is any) in the language of a contribution and in English, contributor's name (names), email address, author's workplace, abstract in English (up to 200 words), key words (up to 6 words in English), text, list of bibliographical references, picture descriptions (if there are any), picture and graph references.

Besides original scientific and professional studies, every issue of the journal may contain essays of renowned academics, book reviews and information about international conferences as well as brief research outcomes from recently completed empirical explorations.

Citations and Lists of Bibliographical References:

Citations should take the following form:

STN ISO 690 – Documentation.

Bibliographical References:

References to these standard works should be consistent: the method of the first indication and the date.

Dates for submissions: 1.2., 1.4., 1.6., 1.9., 1.11.

Contact: studiascientifica@ku.sk

Code of Ethics for Publishing Articles in the Scientific Journal: STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE

The publication process in the journal *STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE* is governed by the standards for publication ethics of the scientific board of EU companies Elsevier and COPE/Committee on Publication Ethics.

Duties of Authors According to the Code of Ethics

The authors submitting articles to *STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE* declare that their manuscripts are entirely original works. The following duties listed for authors, editors, reviewers and the publisher are binding for them and they must adhere to the principles of the journal *STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE*.

Standard for Manuscripts, Access to Data and Their Retention

The authors of articles are obliged to use objective reasoning and objective results of scientific research. The data base of a scientific research should be explicitly presented. Scientific studies must be sufficiently detailed and the references used must enable readers to reproduce their work objectively. The authors of the articles may be asked to provide source data used in the studies and articles for editorial control purposes, and if it is possible, the author should retain the used data for a reasonably long period after the publication. Misleading or intentionally incorrect statements are considered unethical.

Originality and Plagiarism

The authors should ensure that they have written entirely original works, and if the authors have used the work and/or words of others, that this has been appropriately cited or quoted. Plagiarism in all its forms constitutes unethical behaviour and is unacceptable. Plagiarism takes many forms, from ‘passing off’ another’s paper as the author’s own paper, to copying or paraphrasing substantial parts of another’s paper (without attribution), to claiming results from research conducted by others.

Multiple, Redundant and Concurrent Publication

An author should not in general publish manuscripts describing essentially the same research in more than one journal of primary publication. Submitting the same manuscript to more than one journal concurrently constitutes unethical behaviour and is unacceptable

Citing sources

Authors should cite publications that have significantly influenced the reported article.

The article should always contain correct and full quotation of another’s paper. Information obtained privately must not be used or reported without explicit, written permission from the source, or from the owner of the property rights.

Authorship of the Article

Authorship should be limited to those who have made a significant contribution to the final conception, design, execution, or interpretation of the reported study, article or paper. All those who have made substantial contributions should be listed as co-authors. Where there are others who have participated in certain substantive aspects of the paper, they should be recognised in the article. The corresponding (responsible) author should ensure that all appropriate co-authors and no inappropriate co-authors are included on the paper, and that all co-authors have seen and approved the final version of the paper and have agreed to its submission for publication.

Fundamental Errors in the Published Works

When an author discovers a significant error or inaccuracy in their own published work, it is the author's obligation to promptly notify the journal editor or publisher and cooperate with the editor to retract or correct the paper if deemed necessary by the editor. If the editor or the publisher learns from a third party that a published work contains an error, it is the obligation of the author to cooperate with the editor, including providing evidence of accuracy of the original results to the editor when requested.

Duties of Editors According to the Code of Ethics

Publication decision: Editor in Chief of STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE may accept, reject or request corrections of the articles reported to the journal for publication.

In case both reviews are positive, the text is accepted to be published with the approval of editorial board. If both reviews are negative, the text is rejected. If one of the reviews is positive and the other negative, the author is invited by the editor in chief to edit the article. Subsequently, the article will be reconsidered. Unpublished materials disclosed in a submitted article must not be used in anyone's own research without the express written consent of the author.

Publication Decision

Accepting articles into individual issues of the scientific journal STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE is in the competence of editorial board of the journal which takes into account the reviews and other material acquired from the managing editor. The validation of the article in question and its importance to researchers and readers must be realized in accordance with the editorial rules. The managing editor is thus subject to legal requirements in case of libel, copyright infringement and plagiarism. The managing editor may confer with other editors or reviewers in making these decisions. The managing editor works with the manuscripts solely from the perspective of their content and quality

Confidentiality

The editor in chief or anyone in the editorial office of the scientific journal *STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE* must not provide any information about submitted manuscripts to any subjects other than the corresponding author, reviewers, potential reviewers, members of the editorial board and publisher.

Participation and Cooperation on Handling Complaints

The editorial office shall take specific measures in case of complaints of ethical character regarding the submitted or published manuscript. These measures will generally include contacting the author of the manuscript or paper and giving due consideration to the respective complaint or claims made. The measures further include communications to the relevant institutions and research bodies and if the complaint proves to be justified, correction will be published, or the article will be retracted, or other correction will be implemented. Each reported case of unethical behaviour in publishing in the journal must be investigated, even in the case that the article has been published long time ago.

Duties of Reviewers According to the Code of Ethics

Promptness: The accepted texts will be provided to two reviewers who are professionals in the given area and come from other workplaces than the author of the text. If the reviewer is not able to finish the review of the manuscript within the agreed deadline, he/she must communicate with the editor so that the manuscript will be provided to another reviewer.

Contribution to Editorial Decisions

Reviewer helps the editor and editorial board of the scientific journal *STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE* with editorial decisions about publishing/rejecting articles. Reviewer's comments assist the author in improving the paper. Peer review is an essential component of *formal* scholarly communication.

Further Aspects/Time Perspective of Review Procedure

Each suggested reviewer who does not feel qualified to review a certain manuscript, or who knows that he/she will not be able to make the review within the agreed deadline, should notify the redaction office and excuse him/herself from the review process.

Confidentiality

Any manuscripts received for review must be treated as confidential documents. Reviewers must not show the manuscript or discuss the manuscript with anyone unless the redactor in chief of the journal *STUDIA SCIENTIFICA FACULTATIS PAEDAGOGICAE* permits it.

Objectivity

Reviews should be conducted objectively. Personal criticism of the author is inappropriate. Referees should express their views clearly with supporting arguments.

Citation of Sources

Reviewers should point out the data and information that are wrongly cited or not cited at all by the author. Any proclamation that the data or information were already published in the past must be supported by relevant documentation. A reviewer should bring to the attention of the editor any substantial similarity or overlap between the manuscript under consideration and any other published paper of which the reviewer has personal knowledge.

Publishing and Competing Interests

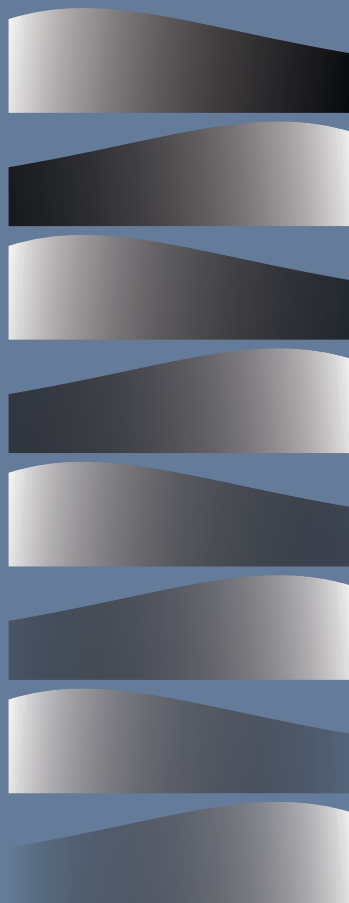
Unpublished materials disclosed in a submitted manuscript must not be used in a reviewer's own research without the express written consent of the author. Substantial information or ideas obtained through peer review are considered confidential and must not be used for personal advantage of the reviewer. Reviewers should not review articles in which a conflict of interests resulting from competitive or other relations with the author may arise.

DUTIES OF THE PUBLISHER

The publisher defines the relationship between the publisher, editors and other contracting parties, respects the confidentiality (e.g. towards the participants of a research, authors, professional reviewers), protects intellectual property and copyright, and also supports editorial independence.

/4/ 2024
ROČNÍK XXIII.

ISSN 1336-2232

9 771336 223005 09